

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B. ÖRÖKÖSEI.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Csönd a harctéren.

Az eseményteljes napokat északon a nyugalmasabb csönd órái váltják fel. A titáni munka, melyet hős csapataink a vihardult mezőkön végeztek, szünetel. Új erők adnak friss életet az elesigázott testnek, a fáradt velők egészséges álomban regenerálódnak, a nagy hadsereg pihen. Beláthatatlan jelentőségű a feladat, melyet eddig végeztek csapataink; férfias vállukkal tartották vissza az óriást, a behemótszerű monstrumot, mely csak tehetetlen fizikai sulyánál fogva, — minden lélek és benső akarat és lelkesedés nélkül — hajlott előre. A nagy orosz sereget megtépáztuk, össze-vissza nyomorítottuk, sorait megritkítottuk és amikor ezt a százszoros munkát végrehajtottuk, a bölcs hadvezetés előrelátásával, a gáncsotvető ügyesebb birkozó hajlékonyságával ugrottunk félre a nyers erő tömege elől. Megpihenünk és biztosabb pozíciókból, a párdúc lendületével ugrunk ismét neki a vaskos ellenségnek.

De hogy a harctéri csönd még se legyen teljes, gondoskodik róla a cselekvő történelem, mely röviden adja tudunkra, hogy déli hadseregünk már egy hete diadalmasan nyomul előre szerb területen.

Nem volt okunk eddig egy pillanatra is elveszteni bizalmunkat, melyet a hadizenet napjaitól fogva katonáinknak előlegeztünk; százszorosan meggyőzhettek erről bennünket az események. És nőttön-nőnek reményeink, amikor elgondoljuk, hogy nagy német szövetségünk mindmáig tapodtat sem lépett le a győzelmek utjáról. Még nehéz munka, véres küzdelem folyik Páris küszöbe előtt, de a híradások már sejtetik velünk, hogy a nagy csata ott is a német fegyverek győzelmével fog végződni. Talán csak napok kérdése, hogy egész Franciaország szomorú alázattal fogja a porba hajtani fejét a diadalmas német sereg igazságos fegyvere előtt.

Talán csak napok kérdése, hogy a győzelemtől mámoros német hadtestek magyar és osztrák seregekkel együttesen indítják meg a leszámolás expedícióját az orosz óriás ellen is. Már szédül a monstrum; dél felől a mi csapataink oroszlánkörmei ragadtak üstökébe, északon Hindenburg bámulatos serege fojtogatta és amputálta egyik rengeteg végtagját, amikor hat hadtestét pusztította el. Csak napok kérdése, hogy a kegyelemdőfést egyesült seregeink megadják neki.

Félre minden kétséggel, mely hitet-

lenek gyávaságából fakad! Amit kezdetől fogva meggyőződéssel hittünk, hogy győznünk kell, azt nemcsak hogy nem döntötték meg az eddig történt nagy dolgok, hanem azzal a logikával erősítették meg bennünket, amelyet csak tények és események tudnak szolgáltatni. Minden úgy történt, ahogy annak történnie kellett. Az orosz még mindig a megbüvölt óriás hipnotizált tekintetével áll szemközt csapatainkkal, — pedig a francia könyörgés és az angol parancs Berlin felé kergette volna őket. Ott állnak még mindig Galicia északi részén, mialatt negyven-ezer fogságba jutott katonájukat és háromszáz ágyujukat siratják.

Háboru a gazdasági téren.

Aki visszaemlékezik azokra a vámpolitikai küzdelmekre, amelyek időről-időre forrongásba szokták hozni egyes országokat, az tudhatja, hogy béke idején is vannak izgalmas csaták. A jobb megélhetési viszonyokért való küzdelem, hogy ha nem is jár véres csete-patékkal, minden körülmények között figyelemre méltó, mert hiszen ezekben a küzdelmekben leginkább az öntudat dolgozik, saját gyengeségünk, vagy erők öntudata. Ha ez az öntudat cserben hagy, akkor elveszett a hadjáratunk. Ha könnyelműen kiszolgáltatjuk saját erősségünket, akkor az ellenség negyvenkét centiméteres kaliberű mocsarokból szórja ránk a pusztító srappelt vagy gránátot brüsseli csipke, vagy angol szövet alakjában, holott mi csak olcsó cukorral és még olcsóbb nyerstermékekkel védekezhetünk a gyártási rafinéria mesterművei ellen.

Ne becsüljük le tehát azt a jelszót, amelyik arra hív fel bennünket, hogy jövőben fokozottabb mértékben védekezzünk a velünk ellenséges lábbon álló országok beözönlő termékei ellen. Vessünk egy pillantást a külkereskedelmi mérlegünkre s szinte elrémít, hogy mennyi pénzzel adózunk évek hossza során át azoknak az országoknak különböző és más egyéb termékekért, amelyek nekünk hadat üzentek. Sok-sok millióra rug ez a nemzeti vérveszteség; és sajnos a vérveszteséget a legkritikább esetben okozta a szükségszerűség, a legtöbbször az emberi hiúság volt az előidézője, az idegeknek és a szervezetnek az a tulfinomultsága, amely beteggé sorvasztja magát, ha valamely portéka nem angol származású, vagy nem brüxeli és párisi eredetű.

A Dunaparton napi sétájukat végző nyeglék valódi külföldi származásu

ruházata, lelkes honleányaink párisi és angol mütermekből kikerült drága pénzen megfizetett divatickei járultak leginkább ahhoz, hogy ebből az országból milliók vándoroltak idegenbe, holott ha az ország minden egyes lakójában meg volna az a sokat emlegetett puritán szellem, akkor a hiúság kielégítésére elpazarolt cikkek ára ma a nemzeti vagyont, a nemzeti tartalékokat gyarapíthatná.

Ne feledjük el azt, hogy a külföldi cikkekkel együtt a külföldi szellemet, gondolkodásmódot, legkivált az elpuhultságot plántáljuk be a haza földjébe. Van-e erre szükségünk? Van-e szükségünk arra, hogy a mostani háboruban az elpuhultságunk verjen meg bennünket, vagy ha mondjuk testileg meg is van bennünk az ősi virtus, van-e szükség arra, hogy jövőben azért legyünk minden közgazdasági háboruban vesztesek, mert milliókat és milliókat áldozunk olyan nemzeteknek, amelyek bennünket ma is ázsiai színvonaluaknak tartanak.

Itt a legfőbb ideje tehát annak, hogy a háborút izenjük meg gazdasági téren is azoknak az országoknak, amelyek velünk ellenséges viszonyban vannak. Sokat harcoltunk a szerb marha és disznó ellen, mert tudtuk, hogy Szerbiából a marhával és disznóval egyetemben csak a dögvész kerülhet hozzánk. Ki kell terjeszteni ezt a harcot nyugat felé is, onnan az erkölcsi dögvésznek lehelete csapódik már felénk. Az a ravasz kalmárszellem, az izlésnek az a mesterkéltsége, amelyik két nyugati országból a kultúra alorcaja alatt egész világra kiterjesztette csápjait, nagyon erősen behalózott minket is és szípolyozta életerőnket. Itt van a legfőbb ideje, hogy e polypkarok öléését lefejtjük magunkról. Legyünk tudatában annak, hogy szorgalommal, kitartással mi is eljuthatunk a gazdasági fejlettség olyan magas színvonalára, amilyen a nyugati állítólagos kulturnemzetek vannak. Addig azonban míg idáig eljutunk, legyünk puritánok és kissé igény nélküliebbek.

Községi gyűlés. — Tapolca nagyközség képviselőtestülete ma — folyó hó 27-én — délelőtt 11 órakor az alábbi tárgyakban gyűlést tart: 1. Mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása. 2. Illetőségi ügyek. 3. Hoboktelek felosztási tervezete. 4. Karácsony Kálmán főszolgabíró búcsuzólevele. 5. Főszolgabírói lakás ügye. 6. Három rendőrlakás létesítése. 7. Hatosi hid javításának bejelentése. 8. Klein Mór kérvénye fizetési halasztásért. 9. Irnoki állások rendszeresítése. 10. Jávahagyott községi határozatok. 11. Mész-kemence és kőfejtő hasznosítása.

Őszi árnyék.

Irta: Szabó Sándor.

Szép őszi alkonyon járom a rétet. Szelid, mosolygó kék az ég s a tájék. Olyan, mint egy szép asszony, akinek dus fürteiben itt-ott megcsillan már a fehér szál, s aki csendes-bus mosollyal nézi ezüstös tükrében hervadó szépségét.

A hanyatló nap olyan mint a hervadt rózsza, Lankadtan bocsátja le fejét; Levelei, a halvány sugárok, Bus mosollyal hullnak róla szét.

(Petőfi.)

S a mező tényleg olyan, mintha lehullott szirmokkal volna tele; ellepi a halványlila kökörösín, mely a mithosz szerint a szép Adonisz kihulló véréből fakadt. Aztán eszembe jut, hogy ilyenkor ősszel a görög asszonyok elhagyták férjeiket s kibontott hajjal, jajveszékelve járták be a kökörösínes réteket és siratták a gyönyörű ifjút. De hirtelen megdöbbenek. Istenem! a mi asszonyaink is gyászolnak ezen az őszön. Nem Adonia ünnepe emléket, hanem a keserves valóságát siratják. Azt a sok kimult ifju életet, azt a sok kihullt piros vért, melyet virággal sem hinthettek. S amint most körülnézek, már nem szelid a természet képe sem. A nap sem hervadt rózsához hasonlít, hanem vörös, kisírt szemhez. Vagy a száműzött királyhoz, ki haragosan néz vissza vesztett országára s „*leszik fejről véres koronája*“. Utána vörösen izzik a nyugati égbolt, mintha a horizont alatt égő városok visszfénye volna. Talán az is! Lassan kigyulnak a csillagok. Sötét madarak suhognak nyugat felé. Tán ezek is „*oda*“ mennek. Milyen szomorú is ez! Akár merre nézünk, nem pinenhet meg a tekintetem. Észak, dél, kelet, nyugot, tudom, hogy arra köröskörül reszket a föld és vérpatakok folynak. Igazán olyan a szemem, mint Noé galambja, mely a vízözön örvényei fölött keringve, nyugvóhelyet nem talál a visszatérére. Én is lehunyom szememet. Máskor a csendes alkony vigaszt hintett rám, most rémekkel teli és hangos ez a csend. Az éj oly hirtelen lep meg, mintha láthatatlan ellenség orvul sűrű sötét hálót vetett volna rám. Mintha erdők mélyén állnék s a néma bokrok mögött szörnyek lapulnának. Mintha pusztában járnék s a sötét barlangok szájában foszforeszkáló szemek csillannának! Mind-mind az életre lesnek. Istenem, hát végre is mitől borzadok? A lelkemre is árnyék vetődik és elhomályosodik. Most több ez árnyék, mint a melancholia. Mert az igaz, hogy az ősz hangulata a melancholia, az elmulás, hervadás érzete. Éreztem ezt sokszor, máskor is, de nem így. Hisz tudom, hogy az ősz árnyéka verődik a földre s mindig a mulandóság jegyében áll, de máskor szeliden zsoldtározott az őszi szél: „*Az ember olyan, mint a virág, reggel kivirágzik, estére elfonnyad s lehull... napjaink, mint a gőzfátyol eloszlanak...*“ Most vad zsoldtárok zognak szakadó hurokról s égő városok recsegése, haldoklók hörgése, ágyuk bömbölése, gépfegyverek egyhangú kattogása adja a kísértet a szilaj zsoldtárokhoz! „*Miért agyarkodnak a nemzetek?... felállanak a föld királyai... Felgerjed az Ur haragja s busulása napján vasvesszővel veri őket... összetöri a királyokat, mint a cserépedényt... és most királyok okultatok, szolgáljatok az Urnak félelemmel és rettegéssel... Felháborodtak a népek, lehanyallottak az országok, szöveget adta Ő, s megrendült a föld...*“ (2. és 45. zsold.)

De az Ur haragjánál jobban szíven talál az ember haragja, mely a „*fogság*“ zsoldtárából kegyetlenül zug felém: „*Filia Babylonis misera... Babilonnak nyomorult leánya!... boldog aki megragadja s kisdedeit a kösziklához csapja.*“ (136. zs.) Tudjuk mi ez. A régi népek a leigázottak kisdedeit lábuknál fogva a sziklához csapták s kis fejüket szétloccsantották. Nem változtunk. Nemzetek néznek most is farkasszemet s azt mormogják: „*Filia Babylonis misera!*“

boldog aki...“ s meg is teszik. Anyák csecsemőkkel ölkben égne üszökké; szuronyhegyeken kisdedek sikitanak; ártatlanok szenvednek; nőket megcsónkítanak. De vadjunk valakit? Igen. Aki kezdte. Ugy tudom nem mi kezdtük. Kegyetlen törvény éled újra: „*Szemet-szemért, fogat-fogért.*“

Ime ez az őszi árnyék, mely a lélekre vetődik, s mely már nem melancholia, hanem iszonyat.

De ez már úgy van rendelve, hogy a földön az ur a Halál, a „*Mors Imperator*“ legyen. S a halál mindig ugyanaz: csendes és néma. De a szolgálai különbözök. Néha elküld egy kis legyet, mely zöldesen csillog a napfényben; vagy lázrózsákat tűz az arcra; az ő szolgálja a kis szu, a moha, a sirhant gyepe; a finom por, mely beszitálja az emlékeket. Az ő szolgálja a Háboru izmos alakja, mely lihegő ajakkal áll rohanó paripáktól ragadott kaszásszekerében s kezében a kigyóostorral veri a nemzeteket. Nyomában romba dőlnek büszke városok; hamuvá égne remekművek, tönkre mennek műkincsek; eltíprat harmatos virágot s gyermekket; kulturát s szentségeket. Utána repülnek a kolera, a tifusz Furiái s a „*felete asszony*“ s megtizedelik azokat, kiket a Háboru megkímélt. S mikor a földre ráborul az éj s fehér holttestek hevernek szőnyeg gyanánt, elléptet felettük fekete lován, fagyos, kérlelhetetlen arccal a mezitelen Halál; átveszi birodalmát a „*pallida Mors*“. Mig végre aztán kihal minden élet és csira s egy óriási sírdomb lesz a föld. Mint a multnak óriási kriptája kering az űrben, de amelynek emlékeit, feliratait, műveit nem olvassa többé senki sem. Hát érdemes ezért...? Milyen sötét árnyék!

De nincs-e ebben az árnyékban semmi fényugár? Nem csillanik semmi vigasz? Nem zeng semmi szózat? Csak egy élet-felfogás adhat megnyugvást; hogy mindez benne van az Isten terveiben, aki láthatatlan kézzel szövi a történelem tarka, cikkcakkos szőnyegét s beleszövi nemcsak a művelődés aranyszálát, a béke kékszínű fonálát, hanem a háboru vérpiros s a pusztulás sötét színeit is. S ha az egyéni életre alkalmazom, megint így okosodom: Az Isten adta az életet s azért adta, hogy jóra használjam. A körülményektől függ, hogy mi az a jó, amelyre használjam. Most „*jó*“ a harc, nem az öldöklésért, hanem a békéért; jó osztani és fogadni a halált, de az életért. Mert azért folyik a harc, hogy béke legyen s a halál árán élhessen a nemzet s az utódok, hogy a szolgaságba, élő-halálba ne görnyedjünk, mely rosszabb, mint a testi halál. Más a béke s más a háboru ideje. Itt is ott is meg kell állnom a helyemet. S amint a világsodákat a hit gyermekszemeivel nézem, úgy a halállal a bizalom gyermekszemeivel nézek szembe. S ha meg kell halnom nem esem kétségbe. Testvérek, ha már meg kell halni, fogadjuk a halált s haljunk meg hőiesen.

Ne gondolja senki, hogy ez halálba szerelmes bramin filozófia. Ez az igazi, erős élet filozófiája. Ide alkalmazhatom Krisztus ama paradoxonját: „*Aki szereti életét elveszti; aki elveszti, az megnyeri.*“

„*Ez a paradox a kvintessenciája a bátorságnak is. Egy ember, akit a tenger elsodort megmenetheti életét, ha folyton kockára meri tenni, csak úgy menekülhet meg a haláltól, ha folyton szorosan mellette halad. Egy katonának, akit az ellenség fogott körül, ha ki akarja magát vágni, egyrészt nagyon kell kívánnia az életet, másrészt fittyet kell hánynia a halálnak. Nem szabad csak az életen csüngenie, akkor gyáva lesz és nem fog megmenekülni. De a halálba se szabad belenyugodnia, mert akkor elhagyja magát, öngyilkos lesz és megint nem fog megmenekülni. Elszánt közbömbössel kell küzdeni az életért; úgy kell sóvárognia az életért, mint a vízért, s úgy kell innia a halált, mint a bort. A kereszténység megvonta a szigorú határvonalat az öngyilkosság és a hősi halál közt; ez azért hal meg, hogy éljen, amaz azért hal meg, hogy meghaljon. S a keresztény bátorság megvetése a halálnak,*

a kínai bátorság megvetése az életnek.“ (Gilbert K. Chesterton.) Ime itt a fény, hogy a halál az életért van, a jelen s jövő életért.

A második fényugár az, hogy a szeretet mindent lebíró erejével tán oda állhatunk a Halál elé s feltartóztathatjuk. Egy szobrot láttam egyszer. Hatalmas elefánt lábát a dsungelban s felemelt lába alatt pellikán fészek van. Az anyamadár keblét feszíti ellene s szárnyaival akarja elhárítani a monstrum talpait. Késleltette a halált. Ugy-e szomorú kép? Bizonyosan letette lábát a szörny s szétaposta a fészket s a pellikán családot. Lám, mondjátok, — ilyen a mi szeretetünk is. Mit ér hát, ha egy arasznyival megtoldhatjuk az életet? Sokat. Ne legyünk pesszimisták. Az élet jó, mert jóra lehet használni. Minél hosszabb, annál több jót lehet tenni, annál nagyobb lesz az üdvösség. Ime ezért helyén való most a „*szívek mozgósítása*“, hogy segítsünk katonáinkon, hogy kihozzuk sebesültjeinket a holtak közül, hogy ápoljuk, közzük, gondozzuk őket, hogy vigasztaljunk, enyhítsük a fájdalmat s nyomort, hogy kikapjuk, akit lehet a Halál paripáinak patkói alól. Azért hősök, „*keresztes lovagok*“ az orvosok, a mentők, az ápolók. Ha a háboru nem is, de a Furiákat, a ragályos betegségeket meg tudják fékezni s a kinokat enyhíteni. Ők nem osztogatnak halált, hanem életet mentenek s hosszabbítanak. Nem szolgálja a „*Mors Imperator*“-nak, hanem fényes ellenfelei. Fogjunk tehát mély lélekkel, szent komolysággal s lelkesedéssel az önmegtartóztatással a vigasz és segítségvívéshez s az ápolás nehéz munkájához. Akkor sokat ér mind a két félnek.

Ime hát mégis csak megvigasztalódnak, bár ránk borul az őszi alkony árnya.

„Nemes szívek, áldott kezek“

ily sóhajjal adott kifejezést hálójának, köszönetének egyik sebesült katonára, akit a mult héten Tapolczára szállítottak; de ez a hálókifejezés jön ajkára minden sebesült katonának, legyen az bármily anyanyelvű azon oda adó, gyengéd és önfeláldozó bánásmódot és ellátást, a melyben hős katonáink részesülnek. „Nemes szívek, áldott kezek“ — mily sokat mondó, mily őszinte, igaz szavak, amelyek fájdalomtól megtört testből, hazafias szívből fakadnak ki. S kell-e sebb, az érzelmeinek őszintébb megnyilatkozása? És méltán, mert vértüket értünk és szent hazánkért ontott harcosokkal, nemes szívekből eredő érzelmekből indítatva végzik az áldott kezek az ápolás és sebkezelés munkáját.

Folyó hó 24-én délután egy órakor érkezett Tapolczára az első sebesült szállítmány 30 katonára, akik közül 29-en a déli harctéren egy pedig az északi harctéren sebesült meg. Vannak közöttük románok, horvátok, dalmátok de legtöbben 12-en magyarok. A sérülések legnagyobb része golyó és srappell által okozott kéz és lábsérülés, csak ketten szenvedtek belső sérülést, kettő pedig belső vérzést kapott. Legtöbben könnyebben sebesültek. Hős katonáink férfias türelemmel viselik fájdalmukat.

Az egy órakor érkező vonathoz nagy számu közönség vonult ki és nagy megilletődéssel fogadta a hősokeket. A rend fenntartását és a sebesülteknek a kocsikra való szállítását a tűzoltóság látta el, a Vörös-Kereszt és a községi előjáróság rendelkezése szerint. A sebesülteknek nagyrésze segítség nélkül szállott ki a kocsikból és csak néhány szorult támaszra. A kocsikat a fogattartók és fiakkerosok készségesen adták rendelkezésre és szállították a sebesülteket az állami vincerteriskolába, amelyben a növendékek hálótermét és a tantermet alakították át kórházzá. A betegeteket dr. Kovács Vilmosné és Glazer Sándor a Vörös-Kereszt egyesület tapolczai fiokjának elnökei és Tus Antal vinc. isk. igazgató fogadták és kalauzolták az intézetbe, amelyet a földmivelésügyi kormány rendezett be 30 beteg részére kórházzá. A sebesültek elhelyezkedése után az iskola éttermében izletes ebédet kaptak, amit láthatóan jó étvágyal költöttek el. Minthogy a sebesültek

HIREK.

nagy része egy hónap óta nem borotválkozott és ruhát nem válthatott, a Vörös Kereszt egyesület elnöksége és az intézet igazgatójának intézkedésére Molnár Ernő fodrász ingyenesen megnyírta és megborotválta őket, utána pedig a kórházban megfürdtek. Képzelték, hogy mily érzést és átalakulást váltott a a sebesültekből ezen intézkedés, midőn már hetek óta nem borotválkozhattak, nyiretkezettek és tiszta ruhát nem válthattak. Valósággal átalakultak, megváltoztak. Délután három órakor dr. Deák Jenő főorvos felügyelete és irányítása alatt, a mi lelkes ápolónőinktől a sebesültek új kötést kaptak. Leírni nem, látni kell azt az odaadó, gyengéd, lelkes ügybuzgalmat, amellyel az ápolónők mindegyike úgy ez alkalommal, mint minden kötözés alkalmával a főorvos utbaigazításával, tanusítanak. A haza védelmében a katonák után ők képezik a második lelkes csapatot, — s kell-e szebb, nemesebb hivatás? Ily bánásmód, ily gondos ápolás válthat csak ki a sebesültekből a hála és köszönet-érzés oly nyilvánítását, mely cikkünknek címe is: „Nemes szívek, áldott kezek...“ Nem csoda, hiszen valósággal becézgetik ápolóink a sebesülteket. Hiszen nemcsak gondos ápolást nyerne, hanem ellátják őket minden jóval; cigarettával, dohányjal kedveskednek nekik; nem is győzik eléggé dicsérni katonáink a sok jót és hálálkodni a nemes szívű hölgyeknek.

A sebesültek ily ellátásáért az elismerés babérkoszorúja, melyet nemcsak a katonák, hanem mindnyájunk őszinte érzelméből kötünk, — első sorban dr. Kovács Vilmosné a Vörös Kereszt Egyesület fiókjának elnöknőjét illeti, aki fáradságot, időt és egyéb áldozatot nem kimélve, nemcsak a sebesültek köztözésében vesz részt, hanem mindenütt ott van, figyelme mindenre kiterjed és okos intézkedésekkel fáradozik, tesz, munkálkodik, enyhítve a sebesültek helyzetén, elősegítve javulásukat. Segítő társa e nemes munkálkodásban Glazer Sándor, a főkegyesület alelnöke, aki fáradságot nem kimélve segít a Vörös Kereszt Egyesület emberbaráti céljának elérésében. Nem kevesebb elismerés dr. Deák Jenő főorvosnak és derék ápoló-seregének. Kitiűnő vezér az ő seregével, a kinek győzelme bizonyos, mert serege jól képzett, lelkes katonákból áll. Az ő harcuk csak kivételben különbözik katonáink küzdelmétől, de győzelmük bizonyos, mert mindegyiket a honszereteten kívül a felebaráti szeretet lángja is lelkesíti. Ezek az erények legyenek továbbra is fegyvereik abban a nemes küzdelemben, amelyet önként vállaltak.

Hálás köszönettel emlékeznek meg katonáink Tus Antal vincellér iskolai igazgatóról, ki a szorgos házigazda figyelmével gondoskodik a sebesültek élelmézéséről, egyéb szükségleteiről, sőt szórakozásáról is. Ily körülmények között méltán fakad a harcosok ajkáról a köszönet és hála eme hangja: „Nemes szívek, áldott kezek.“

Köszén-eladás!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, miszerint a porosz-szénbányák a háboru miatt csak igen korlátolt mértékben szállíthatnak úgy, hogy a vidékre egyelőre nem jöhet porosz-szén.

Ajánlok a t. közönségnek igen jó minőségű ausztriai köszönet jelentéknynen olcsóbban, mely nálam állandóan kapható.

Tisztelettel
KESZLER JENŐ.

Tanuló-leány
vagy tanonc felvétetik
Hajós Jenő divatárüzletében.

Az országos énekoktatási szakfelügyelő Tapolczán. Hackl N. Lajos énekoktatási szakfelügyelő f. hó 25-én délelőtt megvizsgálta a polgári fiúiskolában az énektanítás menetét s a tapasztaltak felett legteljesebb megelégedését nyilvánította.

A rom. kath elemi iskola építkezése a befejezéshez közeledik. A kőművesek a jövő héten befejezik munkájukat. Ezzel egyidejűleg a többi iparos is dolgozik és így minden valószínűség szerint október hónap közepén megkezdődnek az előadások.

Beírások az iparostanonciskolában. A tapolczai iparostanonciskolába az 1914—15. tanévre a beírások folyó hó 28, 29 és 30-án délután 5—7 óráig eszközölhetnek. Figyelmezteti az iskola igazgatósága az iparos és kereskedő tanoncok gazdáit, hogy tanoncaiknak a rendes időben történő beíratását szigorúan ellenőrizzék, mivel a későbbi jelentkezések nemcsak a rendet zavarják, hanem eme mulasztásukért felelőségre vonhatnak.

A magyar fegyverek győzelméért a kővágóörsi izr. imaházban is istentisztelet tartanak.

Kik akarnak pamutot venni és kötni? A harctéren lévő katonák részére kötendő hósapka és csuklyóvédő kötéséhez szükséges pamut a napokban érkezett meg, sőt még ezután is fog érkezni. Aki ebből venni akar, illetőleg kötni óhajt, jelentkezze az Irgalmas Nővérek tapolczai zárdájában.

Hol lesznek sebesültek elhelyezve Tapolczán? A m. kir. állami vincellériskolán kívül mintegy 80—90 sebesült részére teljes berendezés van a kórházban, a Kath. Legényegyletben, a Kath. Körben és az Ipartestület hivatalos helyiségében. Szükség esetében még az iskolákban is nyerhetnek sebesültjeink megfelelő elhelyezést.

„Aranyat vasért.“ Ő-Fensége Augustza főhercegasszony által fenti jelszó alatt megindított jótékony célú hazafias gyűjtésünkhöz a következő nemes szívű adakozók voltak szívesek ékszerikkel hozzájárulni: Kumbor János, Kumbor Jánosné, Kumbor Bözsike, Kumbor Mariska, Lessner Lajosné, Szigrin Lajosné, Varjas Rózsika, Székely János, Friedmann Rezső, Friedmann Rezsőné, Lenkei Soma, Pollák Adolfné, Keszler Zoltánné, Gréber Sándorné, Mészáros József Tapolczai, Somogyi Sárika Dízsel, Somogyi Margit, Somogyi Lajos Badacsonytomaj, Csillag Ernőné, Csillag Marica Nemestördemicz, Pakner Mariska Keszthely, egy ismeretlen. Az ékszereket az „Augustza gyorssegély alap“ központi bizottságához beküldöttük. A „Pro Patria 1914“ jelszű emlék gyűrűk megérkezése a „Tapolczai Lapok“-ban újból közzé fog tétetni.

A sebesült katonák javára újabban fehérneműt és ágyneműt adományoztak: Fekete Ferencné, Huppán Gyuláné, Kiss Istvánné, Székely Ferencné, Buzás Dávidné és Speer Henrikné, amely adományokért ez uton is köszönetet mond a kórházegyesület elnöksége.

Sebesültjeink látogatása. Derék harcosainkat, akik a vincellériskolában vannak elhelyezve, sokan látogatják és a látogatók kérdéseire lelkesedéssel és készségesen beszélnek el élményeiket, szinte látszik szemükből a harci vágy tüze. Mindegyik vendég cigarettával, dohánynyal kedveskedik derék harcosainknak. Ne is menjen egy látogató sem üres kézzel, sőt bárki is jól teszi, ha cigarettán kívül süteménnyel is kedveskedik nekik, mert jóllehet izletes és tápláló étrendjük van, amelybe azonban sem bor, sem sütemény nincs, így hálás köszönettel veszi a Vöröskereszt-egyesület vezetősége, ha közönségünk jóindulatából néha-néha egy kis süteménnyel és borral is megvendégelheti a sebesülteket. Mint halljuk bortermeleink közül már többen ajándékoztak is e célra.

A bevonultak hátrahagyott családtagjai segélyéhez a következők járultak: Főbíró átutalása 1371, Tőke József 6, összesen 1971 korona.

Mit beszélnek sebesültjeink? Látogató-sunk alkalmával készségesen és lelkesedéssel beszélnek el harci élményeiket sebesültjeink. Egyik derék sorbeli szakaszvezető valóságos hévvel beszélte el, mint tette tönkre és verte szét csapataink közül két század egy ötezer főből álló szerb sereget, dacára a nehéz terepviszonyoknak és viharos időjárásnak, amely ez ütközet alkalmával csak súlyosította helyzetüket. Ekkor foglalták el a szerbek egyik kedvező hadállását; zsákmányoltak nagymennyiségű municiót, egy ágyút és más hadi felszerelést. Ez ütközetben sok szerb esett el, köztük egy szerb kapitány is. Elbeszéltek a szerbek ravasz fogásait. Többek között, ha sötétben egymásra bukkan a két ellenséges sereg, a szerbek „tüzet szüntess“ — „saját csapat“ kiáltással akarják a támadást elhárítani, azonban ez mit sem használ, mert katonáink ismerik már e cselofogásukat és gyors előrenyomulásukban irgalmatlanul elbánnak velük. Az említett jelszavak szerb nyelven történt használatával azonban, katonáink sokszor törbe csalták őket. Elbeszéltek, hogy a vegyes és hiányos ruházatu szerb csapat ritkán áll nyílt harcba, legtöbbször jól védett fedezékből tüzel, amiből azonban a roham rendszerint menekülésre kényszeríti. Sebesültjeink elbeszélése szerint katonáink bátorsága, kitartó lelkesedése: záloga a biztos győzelemnek. Sok-sok élmény, amelyet a különböző századok katonáiból összejött beteg elbeszél, a háborunak élénk és sok színű képét nyújtja, amelyből szívesen ragadnak ki és beszélnek el egyet-egyét a látogatóknak.

Gyűjtés Kővágóörsön. Schwarcz Lili és Nagy Margit nyolcvan koronát gyűjtöttek a Vörös-Kereszt egyesület javára. Schwarcz Armin otthelyi izr. tanító pedig az Augustza-alap javára eszközölt eredményes gyűjtést.

Szerb honos Tapolczán. Palikutya Toma 27 éves szerb honos, bacszenttamási főpincért az újvidéki határrendőrség Tapolczára internálta. Nevezett, biztosíték mellett, a háboru tartama alatt Tapolczán rendőri felügyelet alatt fog lakni és itt vállal foglalkozást.

Szőlőink az utóbbi hetek esős időjárása következtében fejlődésükben megakadtak, sőt némely fajtak rothadni kezdenek. Ha időjárásunk a szüretig meleg lesz, úgy még a rothadásnak nem indult fajtakból, habár csak közepes mennyiségű, de jó bort nyerhetünk. Történt ugyan már néhány boreladás 40—46 fillérért, de ebből még az árak kialakulására következtetni alig lehet. A szőlők állásából ítélve az általános szüret csak a jövő hónap közepe felé lesz.

Rémhírek terjesztése miatt elítélve. Rerro Arstidost, egyik északi divatárkereskedés segédje rémhírek terjesztése miatt a rendőrség letartóztatta és két nappal később a járásbíróság már 8 napi börtönrre ítélte. A büntetés leülése után Derrót illetőségi helyére toloncolja az északi rendőrség.

Sebesült katonák kötözése. A tapolczai és a közel vidéki sebesült katonák a vincellériskolába internáltakkal együtt a tapolczai kórházban nyernek kötözést, amit dr. Deák Jenő főorvos irányítása mellett a mi lelkes derék ápolónőink végeznek. A sebesültek a gondos, tiszta, szakavatott, odaadó kezelés mellett napról-napra láthatóan javulnak, gyógyulnak. Nem csoda, hisz ezt még elősegíti az a gyengéd bánásmód, amiben a mi jószívű lelkes ápolóink betegeiket részesítik.

Sebesült lovak Tapolczán. A hadvezetőség 50 sebesült lovat küldet Tapolczára gyógykezelés céljából. A lovak vendéglők istállóiban lesznek elhelyezve és azokat Székely János m. kir. főállatorvos fogja kezelni.

Tizkilós csomagot is küldhetünk a harctérre. A mai naptól kezdődőleg öt kilónál nagyobb súlyú csomagokat is továbbít a harctérre a tapolczai postahivatal. Tiz kilónál súlyosabb nem lehet a csomag, minden irányban legfeljebb 80 centiméternyi lehet a kiterjedése és nem tartalmazhat egyebet, mint katonai felszerelést, téli ruhát, fehérneműt vagy fegyvert. A csomag szállításra öt kilóig 60 fillér, minden további kilogramm további tíz fillér, bérmentve.

